

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА

**СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
БІЗНЕСУ, ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ
ТА ОБЛІКОВИХ СИСТЕМ**

Збірник доповідей
V Міжнародної науково-практичної конференції

(16 травня 2025 року, м. Харків, Україна)

Електронний ресурс

Харків – 2025

УДК 33+657(063)

С 91

*Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ МОН України
(№ 760 від 09 грудня 2024 р.)*

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 14 від 26 травня 2025 р.)*

Редакційна колегія:

д-р. екон. наук, проф. Б. В. Самородов (головний редактор);
к.філос.н., доц. А.А. Чхеайло;
д-р. екон. наук, проф. Г. М. Азаренкова;
д-р. екон. наук, проф. А. П. Грінько;
к-т. екон. наук, доц. Н. Л. Морозова;
к-т. екон. наук, доц. Р. О. Піскунов;
к-т. пед. наук, доц. Н. І. Стяглик.

Адреса редколегії:
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4

С 91 Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку бізнесу, фінансово-кредитних та облікових систем: збірник доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2025 року, м. Харків, Україна) [Електронний ресурс]. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. – 1 ел. опт. диск (CD-ROM). – Систем. вимоги: Процесор Pentium-класа ; ОС Windows 7/10 ; дисковод CD-ROM; Acrobat Reader 10. – 680 с.
ISBN 978-966-285-797-9

У збірнику представлені доповіді учасників V Міжнародної науково-практичної конференції на загальну тему «Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку бізнесу, фінансово-кредитних та облікових систем».

Для науковців, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів. Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст і оформлення матеріалів несуть автори.

Усі права застережено. Посилання на матеріали обов'язкові.

УДК 33+657(063)

URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/23198>

ISBN 978-966-285-797-9

© Харківський національний
університет імені В. Н. Каразіна, 2025

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
V.N. KARAZIN KHARKIV NATIONAL UNIVERSITY

**THE CURRENT STATE, PROBLEMS
AND PROSPECTS OF BUSINESS,
FINANCIAL AND CREDIT AND
ACCOUNTING SYSTEMS
DEVELOPMENT**

Collection of abstracts
V International Scientific and Practical Conference
(May 16, 2025, Kharkiv, Ukraine)

Electronic resource

Kharkiv – 2025

UDC 33+657(063)

Registration certificate UkrINTEI (№ 760 desember 09, 2024)

*Approved for posting on the Internet by the decision of the Academic Council
in V.N. Karazin Kharkiv National University
(Minutes № 14 of 26 May 2025)*

Editorial board:

Dr. of Econ Sciences, Prof. B. V. Samorodov (editor in chief);
PhD of Philosophical Sciences, Assoc. Professor A.A. Chkheailo;
Dr. of Econ. Sciences, Prof. G. M. Azarenkova;
Dr. of Econ. Sciences, Prof. A. P. Grinko;
PhD in Econ. Sciences, Assoc. Prof. N. L. Morozova;
PhD in Econ. Sciences, Assoc. Prof. R. O. Piskunov;
Ph.D. of Pedagogic Sciences, Assoc. Prof. N. I. Styaglik.

Editorial board address:
61022, Kharkiv, Svobody Square, 4

The current state, problems and prospects of business, financial, credit and accounting systems development: a collection of abstracts of the V International Scientific and Practical Conference (May 16, 2025, Kharkiv, Ukraine) – Kharkiv: V.N. Karazin Kharkiv National University, 2025. – electron. resource. – 1 el. disk (CD-ROM). – Systems. requirements: Pentium-class processor; OC Windows 7/10; CD-ROM drive; Acrobat Reader 10. – 680 p.

ISBN 978-966-285-797-9

The collection presents abstracts of the participants of the V International Research and Practice Conference on the general topic «The current state, problems and prospects of business, financial, credit and accounting systems development».

For scientists, post-graduate students and students of higher educational institutions. Materials are submitted in the author's edition. The authors are responsible for the content and design of the materials.

All rights reserved. References to materials are required.

UDC 33+657(063)

URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/23198>

ISBN 978-966-285-797-9

© V. N. Karazin Kharkiv National
University, 2025

*Житар М.О.,
д.е.н., професор,
професор кафедри фінансів,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка м. Київ, Україна;
Будаш Д.П.,
здобувачка ступеня бакалавра,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка м. Київ, Україна*

ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНТЕХ ЯК ФАКТОРА ТРАНСФОРМАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ПОСЕРЕДНИКІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

У контексті зростаючої турбулентності світового порядку, спричиненої системними кризами, збройними конфліктами, пандеміями та глибокими економічними трансформаціями, фінансова сфера зазнає істотних змін. Одним із ключових каталізаторів цих змін є фінансові технології (фінтех), які з позиції інноваційного потенціалу демонструють здатність не лише трансформувати бізнес-моделі фінансових установ, а й виступати в якості чинника інституційної еволюції [1].

Фінтех-індустрія постає як потужний рушій реконфігурації фінансового сектору, забезпечуючи впровадження інтелектуальних рішень на основі штучного інтелекту, технологій розподіленого реєстру (блокчейн), біометричної аутентифікації, хмарних обчислень і відкритих прикладних інтерфейсів (API). Ці інструменти докорінно змінюють парадигму надання фінансових послуг, зумовлюючи нові очікування споживачів та необхідність адаптації регуляторного середовища [2]. Зокрема, інновації у вигляді мобільного банкінгу, електронних гаманців, платіжних агрегаторів і платформ р2р-кредитування сприяють демократизації доступу до фінансових ресурсів [3].

Процеси цифрової трансформації охоплюють як класичні банківські інституції, так і небанківські фінансові суб'єкти, сприяючи підвищенню їх конкурентоспроможності та стійкості в умовах нестабільного середовища. У відповідь на виклики ринку банки формують власні цифрові екосистеми, інтегрують концепції відкритого банкінгу та активно впроваджують клієнтоорієнтовані алгоритмічні моделі в операційні процеси [1].

Разом з тим, активна експансія фінтех-рішень супроводжується низкою ризиків і загроз. Недостатня регуляторна інтеграція, зростання кіберзагроз, можливості зловживання персональними даними та технічна вразливість цифрових платформ формують потенційну основу для виникнення системних ризиків, що можуть поставити під загрозу стійкість фінансової системи [4].

Серед потенційних напрямів розвитку Україна посідає виокремлену позицію, оскільки демонструє виняткову здатність до технологічної адаптації у сфері фінансів навіть в умовах збройного конфлікту. Прикладом цього є інноваційні платформи, зокрема Monobank, Portmone, цифрова екосистема

«Дія» та спеціальний правовий режим Дія.City, які підтверджують високий рівень технологічної спроможності та гнучкості вітчизняного фінансового сектору [2,4].

Таблиця 1

Основні переваги та ризики використання фінтех

Переваги	Недоліки
Фінансова інклюзія	Низька нормативна захищеність
Зручність та доступність	Кіберзагрози
Прозорість транзакцій	Ризик втрати персональних даних
Зниження вартості обслуговування	Технічні збої та відсутність підтримки

Такі ініціативи не лише сприяють модернізації послуг для споживачів, але й формують основу для стратегічного позиціонування України як регіонального хабу фінансових технологій. Важливо відзначити, що розвиток цих сервісів відбувається у взаємодії між державою, приватним сектором та ІТ-спільнотою, що дозволяє говорити про формування унікального фінтех-кластера з високим рівнем цифрової інклюзії та правової інноваційності.

Подальша інтеграція України у глобальний фінтех-простір вимагає активного розвитку регуляторної інфраструктури, спрямованої на гармонізацію з європейськими стандартами, захист прав споживачів, забезпечення кібербезпеки та стимулювання венчурного фінансування в інноваційні фінансові стартапи. За таких умов країна має всі передумови для конвертації кризових викликів у довгострокові конкурентні переваги на міжнародному ринку фінансових послуг.

Досвід провідних країн світу свідчить про те, що успішна імплементація фінтех-рішень значною мірою залежить від ефективної синергії між технологічними інноваціями, нормативною базою та освітнім рівнем користувачів. Наприклад, у Сінгапурі та Великій Британії створення сприятливого регуляторного клімату у поєднанні з фінансовою просвітою населення дозволило значно пришвидшити цифрову трансформацію фінансового сектору. У цьому контексті для України актуальним є вивчення та адаптація найкращих світових практик з урахуванням локальних викликів.

Окрему увагу слід приділити питанням управління ризиками в умовах високої цифровізації фінансових послуг. Швидкість розвитку технологій часто випереджає нормативні механізми контролю, що створює загрози як для користувачів, так і для макрофінансової стабільності. Зокрема, нерегульоване використання криптовалют, недостатня прозорість алгоритмів кредитного скорингу та відсутність дієвих механізмів захисту від технічних збоїв можуть мати деструктивний вплив на довіру до фінтех-сектору.

На цьому тлі особливої ваги набуває розробка національної стратегії розвитку фінансових технологій, яка повинна базуватися на принципах відкритості, інклюзивності та безпеки. Така стратегія має передбачати створення інституційної інфраструктури для моніторингу ризиків, підтримки інноваційної діяльності, а також сприяння інтеграції в міжнародну фінансову

систему. Це дозволить забезпечити сталість цифрових перетворень та їхню відповідність як внутрішнім, так і глобальним викликам.

Для сприяння сталому та збалансованому розвитку фінансових технологій в умовах посиленої міжнародної турбулентності доцільно реалізовувати низку комплексних стратегічних ініціатив, серед яких:

- запровадження механізмів «регуляторних пісочниць», що дозволяють тестування інноваційних фінансових рішень у контрольованому середовищі з обмеженим регуляторним втручанням;
- інтеграція стратегій національної кібербезпеки у загальнодержавну фінансову політику, що дозволить підвищити стійкість до зовнішніх загроз та посилити довіру до цифрових фінансових сервісів [4-5];
- інвестування у розвиток цифрової компетентності громадян з метою подолання інформаційного бар'єру та формування позитивного сприйняття новітніх фінансових інструментів;
- активізація державно-приватного партнерства для забезпечення динамічного інноваційного процесу, що відповідає вимогам часу та міжнародним стандартам [3].

Отже, фінансові технології сьогодні виступають не лише як технічні інструменти, але як складові глибшої інституційної трансформації фінансової системи, здатної до гнучкої адаптації в умовах глобальних викликів. У випадку України, такі трансформаційні процеси не лише актуальні, але й критично необхідні для забезпечення стійкості, конкурентоспроможності та інклюзивності фінансового середовища. Просування інновацій має супроводжуватися відповідальним регулюванням і управлінням ризиками, що забезпечить системну безпеку та довіру до нової фінансової архітектури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Arner, D. W., Barberis, J., & Buckley, R. P. (2016). *The Evolution of Fintech: A New Post-Crisis Paradigm?* Georgetown Journal of International Law, 47(4), 1271–1319.
2. World Bank Group. (2022). *Fintech and the Future of Finance*. Retrieved from URL: <https://www.worldbank.org>
3. Global Fintech Report 2023.
URL: <https://www.bcg.com/publications/2023/future-of-fintech-and-banking>
4. Національний банк України. *Звіт про фінансову стабільність*. URL: <https://bank.gov.ua>
5. Zhytar M. Fintech Market in Ukraine: Features, Ways and Prospects of Development. (2024). *Європейський науковий журнал Економічних та фінансових інновацій*. 1 (13). Р. 4-12.

Даценко О.О. ВИКЛИК СТАРТАПІВ УКРАЇНИ	38
Денисенко Г.К., Степаненко Н. О. ІННОВАЦІЙНІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ЯК ОСНОВА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	40
Деркач Ю. Б., Греміт К. С. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ КРЕДИТНОГО РИЗИКУ	42
Деркач Ю. Б., Маркович В. О. ВПЛИВ ЗОЛОВОВАЛЮТНИХ РЕЗЕРВІВ КРАЇНИ НА СТАН ЕКОНОМІКИ	45
Деркач Ю. Б., Снігаренко А. Ю. ВАЛЮТНІ РИЗИКИ: СУТНІСТЬ, ВИДИ ТА МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ	48
Деркач Ю. Б., Татаров Г. Ю. МІСЦЕ КРЕДИТУВАННЯ В ІННОВАЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	51
Деркач Ю. Б., Тропініна Є. І. ДІЯЛЬНІСТЬ НЕОБАНКІВ: СВІТОВИЙ ДОСВІД	54
Деркач Ю. Б., Трунько В. С. БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ З КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ІНОЗЕМНОЇ ВАЛЮТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	57
Деркач Ю. Б., Яремчук С. О. ЦИФРОВІЗАЦІЯ БАНКІВСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ БІЗНЕСУ	60
Джерелейко С.Д., Мазуров М.І. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ТА ПРАКТИЧНІ ОРІЄНТИРИ	63
Дикий М.К. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ПОСИЛЕННЯ КОНКУРЕНЦІЇ	66
Євдокімова М.О., Калашніков В.М. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	68
Жигало А.В. НОВІТНІ ІНСТИТУТИ ТА МЕХАНІЗМИ ФІНАНСУВАННЯ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ	72
Житар М.О., Будащ Д.П. ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНТЕХ ЯК ФАКТОРА ТРАНСФОРМАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ПОСЕРЕДНИКІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	75